

Undervisningsbeskrivelse

Termin	24/25
Institution	College360
Uddannelse	HTX
Fag og niveau	Dansk A
Lærer(e)	Mathilde Noer
Hold	3.X

Oversigt over gennemførte undervisningsforløb i faget

Forløb 1	Identitet og selvscenesættelse
Forløb 2	Taler i tiden
Forløb 3	Making, breaking og faking news: medier og nyheder i digitaliseringens tidsalder
Forløb 4	På kanten
Forløb 5	Kampagner og retorik
Forløb 6	Køn, kærlighed og dating: Oplysningstiden og romantikken
Forløb 7	Mennesket og maskinen

Forløb 8	Hvad griner du af: Humor og sprog
Forløb 9	Krop, sygdom og sundhed
Forløb 10	Køn, kærlighed og dating: Det moderne gennembrud
Forløb 11	Science fiction: Samtidens fremtid

Beskrivelse af det enkelte undervisningsforløb

Nb! Et skema for hvert forløb

Forløb 1	Identitet og selvscenesættelse
Forløbets indhold og fokus	Forløbet har lagt vægt på litteraturanalyse, og hvordan skønlitterære tekster tematisere identitet i et senmoderne samfund. Her er der arbejdet med Freuds personlighedsmodel og Goffmanns forskellige 'stages' ift., hvordan man som et ungt menneske agerer i en verden præget af sociale medier. I arbejdet med litteraturanalyse har eleverne også arbejdet kort med nyere litteraturs tendens og forfatteres brug af autofiktion og selvscenesættelse. Slutteligt har eleverne stiftet bekendtskab med dokumentargenren og fakta-samt fiktionskoder, hvor de har bearbejdet deres viden om forløbets fagbegreber i en analyse af første afsnit af dokumentarserien <i>Se på mig</i> (2021), de har præsenteret foran klassen. Omfang: 15 lektioner (å 90 min) Skriftlighed: 5 elevtimer.
Faglige mål	Faglige mål: - analysere og fortolke fiktive tekster - demonstrere kendskab til tendenser i samtidens danske litteratur og medier, herunder samspil med internationale strømninger - demonstrere kendskab til digitale mediers indhold og funktion samt indsigt i tilhørende etiske problemstillinger - demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder. - perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, idéhistoriske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, naturfaglige, teknologiske og erhvervsrelaterede sammenhænge
Kernestof	Kernestof: - mangfoldige litterære genrer - billeder, film og øvrige multimodale tekster - digitale kommunikationsformer, herunder sociale medier - danske tekster fra de seneste 20 år og fra centrale litteraturhistoriske perioder - mindst én folkevis og én tekst af hver af følgende forfattere: Ludvig Holberg, Adam Oehlenschläger, N.F.S. Grundtvig, Steen St. Blicher, H.C. Andersen, Herman Bang, Henrik Pontoppidan, Johannes V. Jensen, Martin Andersen Nexø, Tom Kristensen, Karen Blixen, <u>Martin A. Hansen</u>, Peter Seeberg og <u>Klaus Rifbjerg</u> - litteratur-, sprog- og medicanalytiske begreber og metoder
Anvendt materiale.	Kernestof - Kortfilm: <i>Noah</i> (17 min.) (Cederberg/Woodman 2014) https://vimeo.com/65935223 - Novelle: "Biller" (Charlotte Weitze 1996)

	- Novelle: "Origami" (Jakob Ejersbo 2000). - Novelle: "De tre veninder" (Jesper Wung-Sung 2000) - Novelle: "Agerhønen" (Martin A. Hansen 1947) - Digt: "Det blev os pålagt" (Klaus Rifbjerg 1960) - Digt: "Jeg ved ikke om den slags tanker er normale" (Lone Hørslev 2009) - Digt: "Barndom" (Yahya Hassan 2013) - Uddrag af dokumentarserie: "Ses bitch" episode 1, sæson 1 <i>Se på mig</i> (DR TV 2021) Supplerende stof: - Uddrag af bog: "3.3 -Fortæller" i <i>Håndbog til danske</i> (ibog) - https://hbdansk.systime.dk/?id=159 - Uddrag af bog: "4.2 – sproglige billeder" i <i>Håndbog til danske</i> (ibog) - https://hbdansk.systime.dk/?id=188 - Uddrag af bog: "5.2 Dokumentarfilm og mockumentary" i <i>Håndbog til danske</i> (ibog) https://hbdansk.systime.dk/?id=224 - Uddrag af bog: "Selvbiografier: fiktion eller fakta" i <i>Brug Litteraturhistorien</i> (ibog) - https://bl.systime.dk/?id=266 - Uddrag af bog: "Frontstage, backstage, middle region" i <i>Dig og digital dannelse i danske</i> (ibog) - (https://digogdigitaldannelsedansk.ibog.gyldendal.dk/index.php?id=153&loopRedirect=1) - Uddrag af bog: "Socialisering og identitetsdannelse" i <i>Samfundsfag C, kapitel 11</i>. https://samfundsfag-c.systime.dk/index.php?id=582#c3584 (ibog) - Lærerproducerede materiale om Freuds forsvarsmekanismer - Lærerproduceret materiale om paratekst.
Arbejdsformer	klasseundervisning/elevpræsentationer/gruppearbejde/pararbejde/individuel arbejde/skriftligt arbejde

Forløb 2	Taler i tiden
Forløbets indhold og fokus	I dette forløb har eleverne arbejdet med taler og sproglige virkemidler. Eleverne har undersøgt og analyseret taler, som giver et indblik ind i nutidige problematikker og samfundsforhold i vores verden.
Faglige mål	Faglige mål: - Demonstrere indsigt i sprogets opbygning, brug og funktion, herunder anvende grammatisk terminologi - Demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, virkemidler i såvel mundtlige som skriftlige sammenhænge - Anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere - Analysere og vurdere ikke-fiktive tekster - demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder.
Kernestof	Kernestof:

	- dansk sprog, sproglig variation og faglige udtryksformer, herunder naturvidenskabeligt og teknologisk fagsprog - sagtekster, herunder journalistik, politiske tekster, populærvidenskabelig formidling og erhvervsrelaterede tekster - svenske og norske tekster på originalsprog - oversatte tekster, der bidrager til at perspektivere dansksprogede tekster i en nordisk, europæisk eller global sammenhæng - litteratur-, sprog- og medieanalytiske begreber og metoder
Anvendt materiale.	Kernestof: Tale: "Takk til ungdommen" (norsk sundhedsminister, Bent Høie 2020) Tale: "Grundlovstale" (Anja Katrine Søndergaards 2020) Tale: "Tale ved fredsdemonstration" (Elsebeth Gerner Nielsen 2006) Tale: "Tale ved Folkets Klimamarch" (Lone Bellings 2020) Tale: "Tale ved Zulu Comedy Galla" (Sofie Linde 2020) Tale: "Tale ved Klimamarchen" (Greta Thunbergs 2019) Tale: "Tessas nytårstale" (Tessa 2021) https://www.dr.dk/nyheder/kultur/dronningen-af-vestegnen-giver-eliten-opsang-i-viral-nytaarstale-der-er-noget-galt-paa Tale: "Demonstrationstale efter Ruslands invasion af Ukraine (Jakob Ellemann-Jensen 2022) Tale: "Pressemødetale efter Ruslands invasion af Ukraine" (Mette Frederiksen 2022) Tale: "Tale til det europæiske parlament" (Volodymyr Zelenskyj 2022) Tale: "Jeg eksisterer" (Levi Coermann Nygaard 2021) Tale: "Tale ved demonstrationen mod uddannelsessnobberi" (Mathias Uglebjerg Vinholt 2022) Dokumentar: <i>Amerikanske taler der ændrede verden</i> (DR 2020) https://www.dr.dk/drtv/program/amerikanske-taler-der-aendrede-verden_209732 Supplerende stof: Uddrag af bog: "Tre talegenrer – retorik 4.9" i <i>Håndbog til dansk</i>: https://hbdansk.systime.dk/?id=204 Uddrag af bog: "Sproglige figurer – retorik 4.3" i <i>Håndbog til dansk</i>: https://hbdansk.systime.dk/?id=194 Uddrag af bog: "Argumentation – retorik 4.10" i <i>Håndbog til dansk</i>: https://hbdansk.systime.dk/?id=205#c614 Artikel: "appelformer" Jørgen Bøge, Viby Gymnasium (2016) Lærerproduceret materiale om talers opbygning og kommunikationstyper (verbal, non-verbal og ekstraverbal).
Arbejdsformer	klasseundervisning/elevpræsentationer/gruppearbejde/pararbejde/individuel arbejde/skriftligt arbejde/stationsarbejde
Forløb 3	Making, breaking og faking news: medier og nyheder i digitaliseringens tidsalder

Forløbets indhold og fokus	Eleverne har i dette forløb arbejdet med journalistiske genrer og journalistisk kommunikation. I forbindelse med dette har eleverne stået for forskellige oplæg, hvor de skulle præsentere centrale elementer inden for journalistikkens verden. Særligt fokus har været på journalistisk sprog og formidling.
Faglige mål	Faglige mål: - udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt - demonstrere indsigt i sprogets opbygning, brug og funktion, herunder anvende grammatisk terminologi - demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, virkemidler i såvel mundtlige som skriftlige sammenhænge - analysere og vurdere ikke-fiktive tekste - demonstrere kendskab til tendenser i samtidens danske litteratur og medier, herunder samspil med internationale strømninger - demonstrere kendskab til digitale mediers indhold og funktion samt indsigt i tilhørende etiske problemstillinger
Kernestof	Kernestof: - dansk sprog, sproglig variation og faglige udtryksformer, herunder naturvidenskabeligt og teknologisk fagsprog - billeder, film og øvrige multimodale tekster. - sagtekster, herunder journalistik, politiske tekster, populærvidenskabelig formidling og erhvervsrelaterede tekster - litteratur-, sprog- og medieanalytiske begreber og metoder - litteratur-, sprog- og mediehistorie
Anvendt materiale.	Kernestof: Dokumentar: ”Ryd forsiden: dødstrusler og deadlines” (DR 2019) https://www.dr.dk/drtv/se/ryd-forsiden_-doedstrusler-og-deadlines_147965 Debatindlæg: ”Det er vanskeligt at dyrke sin sårbarhed, når man konstant stemples som ballademager eller terrorist” (Jinan Hammoude og Fatima Al-Shamasnah i <i>Politiken</i> 2021) Artikel: ”Og hele månen blev som blod” (Poul Høi i <i>Berlingske Tidende</i> 2001) Artikel: ”Havene opvarmes af det, der svarer til tre atombomber i sekundet” (Adam Hannestad i <i>Politiken</i> 2019) Supplerende stof: Uddrag af bog: ”Avisjournalistik – afsnit 5.1” i <i>Håndbog til dansk</i> https://hbdansk.systime.dk/?id=218#c667 Lærerproduceret materiale om journalistisk sprog, billedsprog, fotojournalistik, vinkling, artiklers indre komposition og det retoriske pentagram Elevproducerede oplæg om: Indlandsstof og Udlandsstof; Kulturstof, meningsstof/opinionsstof og petitstof; Omnibusavis og lokalaviser; Tabloidaviser og nicheaviser; Nyhedsjournalistik; Dydborende journalistik; New journalism/narrativ journalistik; Fake news
Arbejdsformer	klasseundervisning/elevpræsentationer/stationsarbejde/kreativt elevprodukt/gruppearbejde/pararbejde/individuel arbejde/skriftligt arbejde/

Forløb 4	På kanten
-----------------	-----------

Forløbets indhold og fokus	Forløbet har tematiseret at være 'på kanten' i litteraturen og samfundet. I første del af forløbet har eleverne arbejdet med litteraturanalyse og billedsprog, og bl.a. igennem en værk-læsning af Tove Ditlevsens <i>Barndommens gade</i> er klassen blevet introduceret til socialrealisme. I forløbets anden del er eleverne blevet præsenteret for diskursanalyse og sprog. Her har fokusset været på, hvordan flygtninge bliver fremstillet i medierne eller diskuteret i samfundet. Herunder er eleverne også blevet introduceret til forskellige sproglige variationer såsom etnolekter, kronolekter og sociolekter som et middel til at forstå, hvordan man kan skille sig ud, men også danne et fællesskab med udgangspunkt i ens sprog.
Faglige mål	Faglige mål: - demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, virkemidler i såvel mundtlige som skriftlige sammenhænge - analysere og fortolke fiktive tekster - analysere og vurdere ikke-fiktive tekster - perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, idéhistoriske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, naturfaglige, teknologiske og erhvervsrelaterede sammenhænge - demonstrere kendskab til centrale litteraturhistoriske perioder og deres forbindelse til nutiden - navigere i store tekstmængder samt udvælge og anvende tekster kvalificeret og med dokumentation
Kernestof	Kernestof: - dansk sprog, sproglig variation og faglige udtryksformer, herunder naturvidenskabeligt og teknologisk fagsprog - mangfoldige litterære genrer - billeder, film og øvrige multimodale tekster - mindst én folkeviser og én tekst af hver af følgende forfattere: Ludvig Holberg, Adam Oehlenschläger, N.F.S. Grundtvig, Steen St. Blicher, H.C. Andersen, Herman Bang, <u>Henrik Pontoppidan</u>, Johannes V. Jensen, <u>Martin Andersen Nexø</u>, Tom Kristensen, Karen Blixen, Martin A. Hansen, Peter Seeberg og Klaus Rifbjerg - mindst seks værker med genremæssig og historisk spredning, herunder mindst <u>én roman</u> og to øvrige skønlitterære værker - litteratur-, sprog- og medicanalytiske begreber og metoder
Anvendt materiale.	Kernestof - Novelle: "Nådsensbrød" (Henrik Pontoppidan 1887) - Novelle: "Lønningsdag (en idyl)" (Martin Andersen Nexø 1900) - Novelle: "Aften" (Tove Ditlevsen 1952) - Novelle: "Frels mig fra de velmenende" (Steen Langstrup 1999) - Novelle: "Plastichjerte" (Ronnie Andersen 2016) - Novelle: "Her bor i da meget pænt" (Thomas Korsgaard 2019) - Novelle: "Det vi har mistet" (Sarah Engell 2017) - Digt: "Selvportræt 1" (Tove Ditlevsen 1969) - Roman: <i>Barndommens gade</i> (Tove Ditlevsen 1943) - Film: <i>Flugt</i> (Jonas Poher Rasmussen 2021) - https://www.dfi.dk/viden-om-film/filmdatabasen/film/flee - Debatindlæg: "Muslimer skal ikke integreres – de skal sendes hjem" i <i>Information</i> (Rasmus Paludan 2019)

	Supplerende stof: - Video: "Det moderne gennembrud" (Søren Vrist Christensen 2018) - https://www.youtube.com/watch?v=Uy29WdY7TYE - Video: "Øgendahl og de store forfattere: Tove Ditlevsen" (DR 2018) - https://www.dr.dk/skole/dansk/tove-ditlevsen - Uddrag af bog: "Standardsprog og sprogvariationer" i <i>Jeg er sprog</i> - https://jegersprog.systime.dk/?id=176 - Uddrag af bog: "Sproglige billeder 4.2" i Håndbog til dansk - https://hbdansk.systime.dk/?id=188 - Lærerproduceret materiale om sprog og diskurs Inspireret af Heine Andersen & Lars Bo Kaspersen (red): Klassisk og moderne samfundsteori, Hans Reitzels Forlag, 2005 s.182-189. - Lærerproduceret materiale om socialrealisme
Arbejdsformer	klasseundervisning/elevpræsentationer/gruppearbejde/pararbejde/individuel arbejde/skriftligt arbejde

Forløb 5	Kampagner og retorik
Forløbets indhold og fokus	Eleverne har i dette forløb centreret deres arbejde på argumentation, retorik og kommunikation samt forskellige kampagnetyper. I dette forløb har de udvidet deres forståelse for, hvordan man argumenterer og overbeviser en modtager, samt hvordan man bruger sprog og visuelle virkemidler til at styrke ens budskab. Eleverne laver præsentationer, hvor de har analyseret en politiske kampagne og arbejdet i dybden med modtagerrettet kommunikation.
Faglige mål	Faglige mål: - demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, virkemidler i såvel mundtlige som skriftlige sammenhænge - anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere - analysere og vurdere ikke-fiktive tekster - demonstrere kendskab til digitale mediers indhold og funktion samt indsigt i tilhørende etiske problemstillinger - demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder
Kernestof	Kernestof: - billeder, film og øvrige multimodale tekster - sagtekster, herunder journalistik, politiske tekster, populærvidenskabelig formidling og erhvervsrelaterede tekster - digitale kommunikationsformer, herunder sociale medier

	- oversatte tekster, der bidrager til at perspektivere dansksprogede tekster i en nordisk, europæisk eller global sammenhæng - svenske og norske tekster på originalsprog - litteratur-, sprog- og medieanalytiske begreber og metoder
Anvendt materiale.	Kernestof - Video: ”Sænk farten – bare lidt” (Rådet for sikker trafik) - https://www.sikkertrafik.dk/kampagner/saenk-farten - video: ”Teenager i trafikken” (Rådet for sikker trafik) - https://www.sikkertrafik.dk/kampagner/teenager-i-trafikken - Video: ”Yousee web tv” (Yousee) (https://www.youtube.com/watch?v=DhonFjjWetw) - Video: (Volvo XC70 feat. Zlatan - Made by Sweden 2014) https://www.youtube.com/watch?v=cbvdzQ7uVPc - Billede: ”tænd for en anden verden” (@reolen) - Billede: ”Nul putte” (kampagne mod buræg), (Kvickly: 2018) - Billede: ”valget er dit” (kampagne mod buræg), (Superbrugsen 2018) - Billede: <i>Dyrevennen</i> (Dyrenes beskyttelse, forside, nr.3, 2013) - Billede: ”I want you for the US army” (J.M Flagg 1917) - Valgvideoer: - o Alternativet https://www.youtube.com/watch?v=cm68P6Jaj7I - o Socialdemokratiet https://www.youtube.com/watch?v=T6Yvcl_lm44 - o Liberal Alliance https://www.youtube.com/watch?v=o29dPGCy64E - o Det Konservative Folkeparti https://www.youtube.com/watch?v=PHSa70u0CzI - o Enhedslisten https://www.youtube.com/watch?v=BqYGZTNv3Wk - o Venstre https://www.youtube.com/watch?v=xwlnBTpSWVw Supplerende stof - Artikel: ”Lasswells kommunikationsmodel” https://dansksiderne.dk/index.php?id=5791 - Artikel: ”Appelformerne”, (Jørgen Bøge: 2016) https://dansksiderne.dk/fileadmin/user_upload/filarkiv/dansksiderne/pdf-filer/Appelformer.pdf - Artikel: ”Argumenttyper” (lærere på Espergærde Gymnasium og hf 2011) - https://dansksiderne.dk/index.php?id=2979#c16790 - Video: ”Toulmins argumentationsmodel” (Rune Degn 2014) - https://www.youtube.com/watch?v=hsxDMoz9Tj0

	- Uddrag af bog: Analyse og vurdering af reklamer (Håndbog til dansk, afsnit 5.6) - Artikel: Fra en til fem stjerner: Her er de bedste og dårligste politiske kampagner (DR, 2015) https://www.dr.dk/nyheder/kultur/medier/fra-en-til-fem-stjerner-her-er-de-bedste-og-daarligste-politiske-kampagner-0 - lærerproduceret materiale om sproglige virkemidler og talehandlinger
Arbejdsformer	klasseundervisning/elevpræsentationer/gruppearbejde/pararbejde/individuel arbejde/skriftligt arbejde

Forløb 6	Køn, kærlighed og dating: Oplysningstiden og romantikken
Forløbets indhold og fokus	Eleverne har i dette litteraturhistoriske forløb beskæftiget sig med, hvordan kønsroller og kærlighed bliver fremstillet i primært oplysningstiden og romantikken. Fokusset har dog primært været på romantikken og dens fire understrømninger; universalromantikken, nationalromantikken, biedermeier-romantik og romantismen
Faglige mål	Faglige mål: - demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, virkemidler i såvel mundtlige som skriftlige sammenhænge - analysere og fortolke fiktive tekster - perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, idéhistoriske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, naturfaglige, teknologiske og erhvervsrelaterede sammenhænge - demonstrere kendskab til centrale litteraturhistoriske perioder og deres forbindelse til nutiden - demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder
Kernestof	Kernestof: - mangfoldige litterære genrer - danske tekster fra de seneste 20 år og fra centrale litteraturhistoriske perioder (herunder oplysningstiden og romantikken) - mindst én folkeviser og én tekst af hver af følgende forfattere: Ludvig Holberg, Adam Oehlenschläger, N.F.S. Grundtvig, Steen St. Blicher, H.C. Andersen, Herman Bang, Henrik Pontoppidan, Johannes V. Jensen, Martin Andersen Nexø, Tom Kristensen, Karen Blixen, Martin A. Hansen, Peter Seeberg og Klaus Rifbjerg - mindst seks værker med genreblanding og historisk spredning, herunder mindst én roman og to øvrige skønlitterære værker (Herunder "Sildig opvaagen" af St.St. Blicher) - litteratur-, sprog- og mediehistorie.
Anvendt materiale.	Kernestof - Folkeviser: "Hr. Bøsser i elverhjem" - Uddrag af bog: "Kokleku" i <i>Niels Klims underjordiske rejse</i> (Ludvig Holberg 1741) - Digt: "Zille Hans Dotter" (Ludvig Holberg 1721) - Musikvideo: "vindens farver" (Pocahontas 1995)

	- https://www.youtube.com/watch?v=33H0pu96eLI - Sang: "Det er så yndigt at følges ad" (Grundtvig 1833) - Digt: "Indvielsen" (Schack Von Staffeldt 1804) - Digt: "Råd til unge ægtemænd" (Adam Oehlenschläger 1800-tallet) - Digt: "Min skat" (Christian Winther 1858) - Novelle: "Skyggen" (H.C. Andersen 1847) - Eventyr: "Hyrdinden og Skorstensfejeren" (H.C. Andersen 1845) - Eventyr: "Nattergalen" (H.C. Andersen 1843) Supplerende stof: - Uddrag fra bog: "Om begrebet litteraturhistorie" i <i>Litteraturhistorien på langs og tværs</i> - Video: "Oplysningstiden" (Rita Merza 2013) https://www.youtube.com/watch?v=IHICCP7hH6I&ucbcb=1 - Video: "Romantikken og universalromantik" (Søren Vrist Christensen) www.youtube.com/watch?v=Dc0lD6CxEnc - Video: "Nyplatonisme" (Søren Vrist Christensen) https://www.youtube.com/watch?v=PKRHpeFuCCc - Video: "Nationalromantik" af (Søren Vrist Christensen) https://www.youtube.com/watch?v=OB4tZm7hIp0 - Video: "biedermeier" (Søren Vrist Christensen) https://www.youtube.com/watch?v=XDFb3R7U714 - Video: "Romantisme" (Søren Vrist Christensen) https://www.youtube.com/watch?v=1iVxpqKSObS - Uddrag af bog: "Dobbeltgængermotivet" i <i>Litteraturens veje</i> https://litteraturensveje.systime.dk/?id=600 - Uddrag af bog: "Litterær analyse af digte" i <i>Håndbog til dansk</i> https://hbdansk.systime.dk/?id=195
Arbejdsformer	klasseundervisning/elevpræsentationer/gruppearbejde/pararbejde/individuel arbejde/skriftligt arbejde

Forløb 7	Mennesket og Maskinen
Forløbets indhold og fokus	Dette forløbs fokus var at introducere eleverne til deres emne for dansk-idéhistorieopgaven, hvor de igennem læsninger af tekster med forskellige menneske-optimerende teknologier fik et indblik i hvilke teknologisynter, forskellige tekster kan have. Dette foregik i samspil med idéhistorie, der tilføjede en historisk og etisk dimension på de teknologier og holdninger, der kom til udtryk i teksterne. Et særligt fokus i dette forløb var dokumentarfilmen som genre. Indlagt i dette forløb er elevernes obligatoriske skriftlighedsforløb.

Faglige mål	Faglige mål: - udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt - demonstrere indsigt i sprogets opbygning, brug og funktion, herunder anvende grammatisk terminolog - anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere - analysere og fortolke fiktive tekster - analysere og vurdere ikke-fiktive tekster - perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, idéhistoriske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, naturfaglige, teknologiske og erhvervsrelaterede sammenhænge - demonstrere kendskab til tendenser i samtidens danske litteratur og medier, herunder samspil med internationale strømninger - demonstrere kendskab til digitale mediers indhold og funktion samt indsigt i tilhørende etiske problemstillinger - navigere i store tekstmængder samt udvælge og anvende tekster kvalificeret og med dokumentation - demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder.
Kernestof	Kernestof: - dansk sprog, sproglig variation og faglige udtryksformer, herunder naturvidenskabeligt og teknologisk fagsprog - sagtekster, herunder journalistik, politiske tekster, populærvidenskabelig formidling og erhvervsrelaterede tekster - billeder, film og øvrige multimodale tekster - mindst én folkevise og én tekst af hver af følgende forfattere: Ludvig Holberg, Adam Oehlenschläger, N.F.S. Grundtvig, Steen St. Blicher, H.C. Andersen, Herman Bang, Henrik Pontoppidan, Johannes V. Jensen, Martin Andersen Nexø, Tom Kristensen, Karen Blixen, Martin A. Hansen, Peter Seeberg og Klaus Rifbjerg - Tekster med relevans for teknologisk dannelse - oversatte tekster, der bidrager til at perspektivere dansksprogede tekster i en nordisk, europæisk eller global sammenhæng - tekster med relevans for teknologisk dannelse
Anvendt materiale.	Kernestof - Dokumentar: "Kampen for et bedre liv (episode 1)" (DR 2019) https://www.dr.dk/drtv/se/kampen-for-et-bedre-liv-bliver-min-hjerne-rask_139770 - https://www.dr.dk/drtv/program/verdens-foerste-cyborg_214142 - Novelle: "Næde de færgen" (Johannes V. Jensen 1925) - Novelle: "Patienten" (Peter Seeberg 1962)

	- Digt: "Motor" (Klaus Rifbjerg 1956) - Artikel: "Biler, toiletter og medicin er designet til mænd" (Torben Sangild for ZETLAND 2021) - Novelle: "Den umulige planet" (Phillip K. Dick 1955) Supplerende stof: - Video: uddrag fra <i>Blair Witch Project</i> (1999) https://www.youtube.com/watch?v=cmYsRcLMvO8 - Video: uddrag fra <i>The Rise of Skymwalker</i> (2019) https://www.youtube.com/watch?v=yrCGRamVOSQ - Uddrag fra bog: "Kontrakter, koder og genre" i Håndbog til dansk. https://hbdansk.systime.dk/?id=123 - Uddrag fra bog: "Dokumentar - Afsnit 5.2" i Håndbogen til dansk https://hbdansk.systime.dk/?id=123 - Artikel: "Hvad er etik" (etisk råd 2013) https://www.etiskraad.dk/etiske-temaer/introduktion-til-etik/undervisning-til-gymnasieskolen/hvad-er-etik - Lærerproducerede ark om 'teknologisyn' og 'etiske retninger'
Arbejdsformer	klasseundervisning/elevpræsentationer/gruppearbejde/pararbejde/individuel arbejde/skriftligt arbejde

Forløb 8	Hvad griner du af: Humor og Sprog
Forløbets indhold og fokus	I dette forløb har fokusset være på humor, og hvordan man opnår dette igennem bl.a. sproget. Klassen har arbejdet med humorteori herunder lettelsesteori, uoverensstemmelsesteori samt overlegenhedsteori. Klassen har med humor og ironi som fokus analyseret kampagnefilm i et forsøg på at koble teori og praksis. Derudover har klassen også undersøgt, hvordan en fælles viden og fælles overbevisning er nødvendig for at kunne opleve humor. I forlængelse deraf har klassen arbejdet med Goffmanns teori om facework og benyttet denne viden i analyser af bl.a. noveller og kortfilm.
Faglige mål	Faglige mål: - demonstrere indsigt i sprogets opbygning, brug og funktion, herunder anvende grammatisk terminologi - demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, virkemidler i såvel mundtlige som skriftlige sammenhænge - anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere - analysere og fortolke fiktive tekster - navigere i store tekstmængder samt udvælge og anvende tekster kvalificeret og med dokumentation - demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder

Kernestof	Kernestof: - dansk sprog, sproglig variation og faglige udtryksformer, herunder naturvidenskabeligt og teknologisk fagsprog - billeder, film og øvrige multimodale tekster - danske tekster fra de seneste 20 år og fra centrale litteraturhistoriske perioder - svenske og norske tekster på originalsprog - litteratur-, sprog- og medicanalytiske begreber og metode
Anvendt materiale.	Kernestof: - Novelle: "Fælder" (Kim Blæsbjerg 2002) - Novelle: "Der er ikke flere sennepsmarker i Danmark" (Helle Helle 2000) - Tale: "Juletale 2022" (Kirsten Birgit Schøtz Kretz Hørsholm 2022) https://www.youtube.com/watch?v=Ovna4nFbEN0 - Kampagnefilm: - o "Få orden på livet ditt" (IKEA 2006) https://www.youtube.com/watch?app=desktop&v=dcy1aE2e7CQ&embeds_referring_euri=https%3A%2F%2Fmatboks.worpress.com%2F&feature=emb_imp_woyt - o "The DNA-journey" (Momondo 2016) https://www.youtube.com/watch?v=tyaEQEmt5ls - o "Det fornuftige valg" (Opel 2019) https://youtu.be/HtXZHNbZInM, https://www.youtube.com/watch?v=0LzZMwjGCiQ, https://www.youtube.com/watch?v=sesrZEXoTU - o "Wupti Pede – gratis pære" (Wupti.com 2013) https://youtu.be/RG205yBexrI - o "Bademestre på golfbanen" (Lalandia 2006) https://youtu.be/nn-rl6oeK50 - Kortfilm: - o <i>HJEM</i> (Oliver Bech 2020) https://www.youtube.com/watch?v=5dx_VQD_hPc - o <i>I follow you</i> (Jonathan Etzler 2015) https://www.youtube.com/watch?v=TgZiUyfMIWU - o <i>Ikki illa meint</i> (Andrias Høgenni 2019) https://www.ekkofilm.dk/shortlist/film/ikki-illa-meint--/ - o <i>Color me</i> (Martin de Thurah 2021) https://vimeo.com/451425991 Supplerende stof: - lærerproduceret materiale om humorteori herunder uoverensstemmelsesteori, lettelsesteori, overlegenhedsteori - lærerproduceret materiale om faceworkteori. - Artikel: "Humorens sproglige virkemidler" https://litteratursiden.dk/artikler/humorens-sproglige-virkemidler - Uddrag af fagbog: "Kampagnevideoens genretræk" fra <i>Textur</i> https://textur.systime.dk/?id=389 - Uddrag af fagbog: "SHORTS" – <i>kortfilm i undervisningen</i> https://shorts.systime.dk/?id=133&L=10

Arbejdsfor- mer	klasseundervisning/elevpræsentationer/gruppearbejde/pararbejde/individuelt arbejde/skriftligt arbejde
----------------------------	---

Titel 9	Krop, sygdom og sundhed
Indhold	Kernestof: - Digt: "Så mange diagnoser" (Mikael Josephsen 2016) - Digt: "Det blomstrende slagsmål" (Tom Kristensen 1920) - Digt: "Præludium" (St. St. Blicher 1838) - Grafisk roman: <i>Fuglemanden</i> (Sarah Engell 2018) - Kortfilm: <i>Og nu til vejret</i> (Lars Hundebøll 2012) https://www.ekko.dk/shortlist/film/og-nu-til-vejret/ - Kronik: "Sæt dog prisen på smøger og sprut op" af Camilla Noelle Rathcke i <i>Politiken</i> (1/12 - 2021) - Kronik: "Om Nye Og Gamle Bryster" af Birgitte Baadegaard i <i>Jyllands-Posten</i> (14/10-2012) - Kronik: "Min mand var ikke et bundt reservedele" af Lene Poulsen i <i>Politiken</i> (23/7-2012) - Novelle: "Sorgens have" (Caroline Minor 2017) - Novelle: "Ringene" (Karen Blixen 1958) - Radiodrama: "Ringene" (Merete Pryds Helle 2009) - Dokumentar: <i>Pigen der ikke ville dø</i> (DR 2012) Supplerende stof: - Uddrag af fagbog: "Litterære genrer 3.6 - digt" i <i>Håndbog til dansk</i> - https://hbdansk.systime.dk/?id=172 - Uddrag af fagbog: "Diskursanalyse" af <i>Håndbog til dansk</i> - https://hbdansk.systime.dk/?id=202 - Uddrag af fagbog: "Faglig formidling og kommunikationssituationen" i <i>Grundbog i retorik</i> - https://grundbogiretorik.systime.dk/index.php?id=171#c517 - Lærerproduceret ark: "Sprog og diskurs" Inspireret af Heine Andersen & Lars Bo Kaspersen (red): <i>Klassisk og moderne samfundsteori</i>, Hans Reitzels Forlag, 2005 s.182-189. - Uddrag af fagbog "Rammer og synsvinkel" og "Montage" i <i>Grafiske Romaner</i>, Mimi Olsen og Hans-Christian Christiansen. Dansk lærerforeningens forlag.

Omfang	
---------------	--

Særlige fokuspunkter	I dette forløb har eleverne læst argumenterende og litterære tekster, som knytter sig til tematikken 'krop, sygdom og sundhed', hvor de bygger videre på deres viden om diskursanalyse, retorik og digtanalyse. Fokus har været på både fysiske og mentale sygdomme, og hvordan man som samfund er med til at bestemme, hvordan opfattelsen krop og sundhed skal være. I forløbet har eleverne læst den grafiske roman <i>Fuglemanden</i>, der tematiserer psykisk sundhed, og de har arbejdet med dokumentaren <i>Pigen der ikke ville dø</i>, der debatterer om organdonation. Dette forløb er også kørt i forlængelse med studieområdet "Velfærdsproblematikker", hvor eleverne har arbejdet med at skrive kronikker inden for deres teknikfag. Faglige mål: - udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt - demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, virkemidler i såvel mundtlige som skriftlige sammenhænge - analysere og fortolke fiktive tekster - analysere og vurdere ikke-fiktive tekster - perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, idéhistoriske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, naturfaglige, teknologiske og erhvervsrelaterede sammenhænge - navigere i store tekstmængder samt udvælge og anvende tekster kvalificeret og med dokumentation - demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder. Kernestof: - dansk sprog, sproglig variation og faglige udtryksformer, herunder naturvidenskabeligt og teknologisk fagsprog - mangfoldige litterære genrer - billeder, film og øvrige multimodale tekster - sagtekster, herunder journalistik, politiske tekster, populærvidenskabelig formidling og erhvervsrelaterede tekster - mindst én folkevis og én tekst af hver af følgende forfattere: Ludvig Holberg, Adam Oehlenschläger, N.F.S. Grundtvig, Steen St. Blicher, H.C. Andersen, Herman Bang, Henrik Pontoppidan, Johannes V. Jensen, Martin Andersen Nexø, Tom Kristensen, Karen Blixen, Martin A. Hansen, Peter Seeberg og Klaus Rifbjerg - svenske og norske tekster på originalsprog
Væsentligste arbejdsformer	klasseundervisning/gruppearbejde/pararbejde/individuelt arbejde/processkrivning/elevpræsentationer/dialogcirkel

Titel 10	Køn, kærlighed og dating i litteraturhistorien: Det moderne gennembrud
Indhold	Kernestof: - Tale: "Hovedstrømninger i 1800-tallets litteratur" (Brandes 1871) - Novelle: "Det røde gardin" (Amalie Skram 1899) - Drama: <i>Et dukkehjem</i> (Henrik Ibsen 1879) - Novelle: "Irene Holm" (Herman Bang 1890) - Novelle: "Frøkenen" (Herman Bang 1883) - Novelle: "Ane-Mette" (Henrik Pontoppidan 1887) - Novelle: "Ørneflugt" (Henrik Pontoppidan 1890) - Essay: "Støv" (Olivia Levison 1885) - Kortfilm: "Et dukkehjem" (Tobias Gundorff Boesen 2015) https://www.ekkofilm.dk/shortlist/film/et-dukkehjem/ Supplerende stof: - Dokumentar: "1800-tallet på vrangen", episode 6 (DR 2014) - https://www.dr.dk/studie/historie/1800-tallet-pa-vrangen - Uddrag af lærerbog: "1870-1914" i <i>Litteraturportalen</i> (Gyldendal) - Youtube: "Impressionisme og Herman Bang" af Søren Vrist https://www.youtube.com/watch?v=G6Ulq2u4Ic&t - Uddrag af lærerbog: "Det naturalistiske drama" i <i>Det moderne gennembrud #metoo</i> - https://detmoderneegennembrud.systeme.dk/?id=142 - Lærerproducerede dokument om impressionisme og det moderne gennembrud

Omfang	
Særlige fokuspunkter	Forløbet ligger i tematisk forlængelse af elevernes tidligere litteraturhistoriske forløb om køn og kærlighed. Dette forløbs centrale fokus er på det moderne gennembrud og særligt kvinderollen på dette tidspunkt, og hvordan den blev sat under debat af samtidens forfattere. Herman Bang og impressionisme i forlængelse deraf har således stået særligt centralt. I en fokuseret værklæsning af <i>Et dukkehjem</i> har eleverne arbejdet med det naturalistiske drama og undersøgt den position, kvinden i hjemmet har haft. Faglige mål: - analysere og fortolke fiktive tekster - perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, idéhistoriske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, naturfaglige, teknologiske og erhvervsrelaterede sammenhænge

	- demonstrere kendskab til centrale litteraturhistoriske perioder og deres forbindelse til nutiden - navigere i store tekstmængder samt udvælge og anvende tekster kvalificeret og med dokumentation - demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder. Kernestof: - mindst én folkevisе og én tekst af hver af følgende forfattere: Ludvig Holberg, Adam Oehlenschläger, N.F.S. Grundtvig, Steen St. Blicher, H.C. Andersen, Herman Bang, Henrik Pontoppidan, Johannes V. Jensen, Martin Andersen Nexø, Tom Kristensen, Karen Blixen, Martin A. Hansen, Peter Seeberg og Klaus Rifbjerg - mindst seks værker med genremæssig og historisk spredning, herunder mindst én roman og to øvrige skønlitterære værker
Væsentligste arbejdsformer	klasseundervisning/gruppearbejde/pararbejde/individuelt arbejde/elevpræsentationer/

Titel 11	Science fiction: samtidens fremtid
Indhold	Kernestof: - Artikel: "Det er en mærkelig realisme, men det er også en mærkelig virkelighed" (M. Mouritzen 2020) – <i>Atlas</i> - Novelle: "Grim og dum" (Grethe Holm 1983) - Novelle: "Aarhus Rådhus" (Pablo Llambías 2019) fra <i>Zombierådhus</i> - Novelle: "Esbjerg Rådhus" (Pablo Llambías 2019) fra <i>Zombierådhus</i> - Film: <i>QEDA</i> (Max Kestner 2017) - Novelle: "Arbejde for alle" (Anders Bodelsen 1984) - Novelle: "Skabt for hinanden" (Svend Aage Madsen 1995) Supplerende stof: - Artikel: "Science fiction som brobygger" (Mathias Clasen 2005) - <i>Jyllands-Posten</i> - Lærerproducerede powerpoints og dokumenter om science fiction

Omfang	
Særlige fokuspunkter	Det centrale udgangspunkt i dette forløb har været science fiction-litteraturens egenskab til at sætte kritisk fokus på samfundsstrukturelle og teknologiske ændringer. Her byggede vi på Darko Suvin's begreber som 'novum' og 'kognitiv fremmedgørelse' for at undersøge, hvordan litteratur kan sige noget om forfatterens samtid. Faglige mål: - demonstrere indsigt i retoriske, herunder stilistiske, virkemidler i såvel mundtlige som skriftlige sammenhænge - anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere - analysere og fortolke fiktive tekster - analysere og vurdere ikke-fiktive tekster - perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, idéhistoriske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, naturfaglige, teknologiske og erhvervsrelaterede sammenhænge - demonstrere kendskab til tendenser i samtidens danske litteratur og medier, herunder samspil med internationale strømninger - demonstrere kendskab til digitale mediers indhold og funktion samt indsigt i tilhørende etiske problemstillinger - demonstrere viden om og reflektere over fagets identitet og metoder

	Kernestof: - dansk sprog, sproglig variation og faglige udtryksformer, herunder naturvidenskabeligt og teknologisk fagsprog - billeder, film og øvrige multimodale tekster - danske tekster fra de seneste 20 år - Tekster med relevans for teknologisk dannelse - oversatte tekster, der bidrager til at perspektivere dansksprogede tekster i en nordisk, europæisk eller global sammenhæng - litteratur-, sprog- og medieanalytiske begreber og metoder
Væsentligste arbejdsformer	klasseundervisning/gruppearbejde/pararbejde/individuel arbejde/dialogcirkel

Derudover er bogen ” *Guide til skriftlig dansk htx og teknisk eux*” fra systime <https://guidetilskriftligdanskhtx.systime.dk/?id=142> brugt til arbejde med skriftlige afleveringer.